

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet
Politidirektoratet

Nr.
GI-05/2026

Vår ref
25/5648-GKHA

Dato
30.06.2026

GI-05/2026 Instruks om retten til innreise og opphold etter utlendingsloven kapittel 13, for tredjelandsborgere som har innreiseforbud etter kapittel 8

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet viser til departementets alminnelige instruksjonsadgang, samt lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (heretter «utl») § 76 annet ledd, som innebærer at departementet kan gi Utlendingsdirektoratet (UDI) og politiet generelle instruksjoner om lovtolkning, skjønnsutøvelse og prioritering av saker.

2. BAKGRUNN OG FORMÅL

Reglene for utvisning av tredjelandsborgere og personer som omfattes av EØS-regelverket er forskjellige, og det er ulike vilkår for å bli utvist. En tredjelandsborger som er utvist i medhold av utlendingslovens kapittel 8, kan på et senere tidspunkt bli omfattet av EØS-regelverket og utlendingslovens kapittel 13, jf. rådsdirektiv [2004/38/EF](#) av 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers rett til å ferdes og oppholde seg fritt på medlemsstatenes territorium (heretter "direktivet"), for eksempel ved at utlendingen etablerer en familierelasjon til en EØS-borger som utøver sin rett til fri bevegelighet, eller ved at vedkommende selv blir statsborger i et EØS-land eller Sveits. I slike tilfeller vil det kunne oppstå et spørsmål om vedkommende skal utvises på nytt etter utl. § 122, eller om vedtaket skal oppheves.

Tidligere instruks GI-05/2016 er opphevet som følge av EFTA-domstolens rådgivende uttalelse i sak E-6/23 *MH*. I tråd med uttalelsen fra EFTA-domstolen avsa Høyesterett i storkammer dom i saken 17. mars 2025 (HR-2025-490-S). Utviklingen i rettspraksis har

klargjort forholdet mellom tidligere utvisningsvedtak etter tredjelandsregelverket og retten til opphold og innreise etter EØS-regelverket. Retten til innreise og opphold etter EØS-regelverket går etter dette foran et tidligere vedtak om utvisning etter kapittel 8, så lenge vilkårene for utvisning etter EØS-regelverket ennå ikke er vurdert. Et utvisningsvedtak kan i slike tilfeller bare opprettholdes dersom hensynet til offentlig orden eller sikkerhet etter utl. § 122 tilsier det.

Formålet med instruksene er å sikre at praksis hos UDI og politiet, når det gjelder adgang til innreise og opphold, bortvisning og utvisning, er i tråd med EØS-retten og utviklingen i rettspraksis. Samtidig skal instruksene ivareta en kontrollmekanisme med et overordnet mål om å verne samfunnet mot personer som kan være en trussel mot offentlig orden eller sikkerhet.

3. INSTRUKS

3.1 Vurdering av om en tredjelandborger har rett til innreise og opphold etter kapittel 13

I tilfeller der en tredjelandborger som er utvist etter kapittel 8 påberoper seg EØS-rettigheter ved innreise eller etter innreise til Norge, skal politiet straks vurdere om tredjelandborgeren er omfattet av direktivet og derfor har rett til innreise og opphold etter kapittel 13.

I tilfeller der en tredjelandborger som er utvist etter kapittel 8 påberoper seg EØS-rettigheter ved søknad om opphevelse av innreiseforbudet, jf. utl. § 71 fjerde ledd, skal UDI straks vurdere om tredjelandborgeren er omfattet av direktivet og om innreiseforbudet skal oppheves.

Ved vurderingen av om en utvist tredjelandborger har rett til innreise og opphold i Norge etter kapittel 13, skal politiet og UDI legge følgende til grunn:

Tredjelandborger som har gyldig oppholdskort

Tredjelandborgere som kan fremlegge gyldig oppholdskort som familiemedlem til en EØS-borger eller en norsk borger utstedt etter direktiv 2004/38/EF av et annet EØS-land, og som følger eller slutter seg til en EØS-borger eller norsk borger i Norge, skal anses å være omfattet av direktivet. Dersom UDI har konkrete holdepunkter for å tvile på dette, skal det likevel foretas en selvstendig vurdering av om tredjelandborgeren er omfattet av direktivet.

Tredjelandborger som *ikke* har gyldig oppholdskort

Tredjelandborgere som ikke har gyldig oppholdskort må kunne dokumentere familierelasjonen til EØS-borgeren, jf. utl. § 110 tredje ledd. Dette kan dokumenteres med for eksempel vigselsattest, dokumentasjon på samboerskap eller annen relevant dokumentasjon. Dette gjelder kun familiemedlemmer som nevnt i utl. § 110 tredje ledd.

Dersom tredjelandborgeren er familiemedlem til en norsk borger, må det i tillegg dokumenteres at det norske familiemedlemmet har, eller har hatt, et reelt og lovlig opphold i en annen EØS-stat. Dette innebærer at oppholdet i den andre EØS-staten må ha bidratt til å etablere, eller styrke familielivet med tredjelandborgeren. Hvilke dokumentasjonskrav som gjelder for denne gruppen, følger av instruks AI-1/2022 om

tolkningen av vilkårene for avledet oppholdsrett for tredjelandsborgere som er familiemedlemmer av EØS-borgere.

Øvrige familiemedlemmer

Tredjelandsborgere som hevder å være familiemedlem etter utl. § 110 femte ledd, jf. utlendingsforskriften § 19-7, må søke om opphevelse av innreiseforbudet fra utlandet, med mindre de har et gyldig oppholdskort som fastslår rettigheter etter direktivet som nevnt over.

Søknad om oppholdskort

Ved en eventuell senere behandling av søknad om oppholdskort i Norge skal UDI vurdere alle vilkårene i utl. § 114 første ledd, jf. § 110, herunder foreta en vurdering av om tredjelandsborgeren er omfattet av direktivet. Dette vil for eksempel kunne innebære en vurdering av om norsk referanseperson har utøvet EØS-rettigheter i annet EØS-land og om ekteskapet er reelt.

3.2 Vurdering av eksisterende utvisningsvedtak

Dersom UDI eller politiet vurderer at tredjelandsborgeren er omfattet av kapittel 13, se instruksens pkt. 3.1, skal UDI vurdere om vedtaket om utvisning skal oppheves, jf. forvaltningsloven § 35. UDI skal også vurdere om det skal fattes et nytt vedtak om utvisning etter utl. § 122, dersom utlendingen utgjør en trussel mot offentlig orden eller sikkerhet. I de tilfellene der UNE har fattet vedtak om utvisning og UDI anser at det kan være aktuelt å omgjøre eksisterende utvisningsvedtak, skal UDI oversende saken til UNE for vurdering.

UDI kan be om at tredjelandsborgeren fremlegger vandelsattest fra hjemlandet eller det siste oppholdslandet.

I tilfeller der tredjelandsborgeren er utvist etter utl. § 66 første ledd bokstav a, d, f, g eller h, eller fordi det foreligger omstendigheter som nevnt i utl. § 66 annet ledd a eller b (nr. 1-3), skal vedtak om utvisning som hovedregel oppheves. UDI skal foreta denne vurderingen uten ugrunnet opphold.

Tredjelandsborgeren kan ikke bortvises eller uttransporteres på bakgrunn av eksisterende utvisningsvedtak frem til UDI har vurdert om vedtaket skal oppheves, eller det er foretatt en utvisningsvurdering etter utl. § 122.

Dette gjelder imidlertid ikke dersom tredjelandsborgeren er utvist for misbruk av regelverket, for eksempel på grunn av uriktig ID eller for tidligere å ha inngått et omgåelsesekteskap med en EØS-borger eller norsk borger som vedkommende nå ønsker å slutte seg til i Norge, jf. utl. § 66 første ledd bokstav a eller h, og UDI eller UNE i et tidligere vedtak har vurdert at tredjelandsborgeren som følge av dette ikke omfattes av kapittel 13. Dette gjelder imidlertid bare dersom det ikke foreligger nye opplysninger som kan bekrefte identiteten.

3.3 SIS-innmelding

Ved anmodning om sletting av SIS-innmelding fra andre EØS-land i forbindelse med at en utlending er gitt opphold i annet medlemsland etter EØS-regelverket, skal UDI slette SIS-innmeldingen uten ugrunnet opphold.

UDI skal fatte nytt utvisningsvedtak der det er åpenbart at vilkårene for utvisning etter utl. § 122 er oppfylt.

4. IKRAFTTREDELSE

Denne instruksen trer i kraft straks.

Med hilsen

Sissel Leganger (e.f.)
avdelingsdirektør

Guro Kristine Haug
seniorrådgiver

Kopi:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Utlendingsnemnda